

STA VAST IN DE OPSTANDINGSHOOP (3)

PMW 2025-035 door Kenneth L. Gentry, Jr.

Bron: <https://postmillennialworldview.com/2025/05/06/1-corinthians-15-heresy-orthodoxy-3/>

Dit is mijn derde studie in een reeks over relevante delen van 1 Korintiërs 15, waarvan oude gnostici, moderne liberalen en hedendaagse hyperpreteristen geloven dat ze hun aanval op het historische christendom ondersteunen. Zij geloven dat bepaalde verzen in dit hoofdstuk de historische leer van een toekomstige, fysieke, vleselijke opstanding van de doden ondermijnen. En toegegeven, bij een oppervlakkige lezing kunnen we zien hoe zij in verwarring kunnen worden gebracht door enkele uitspraken van Paulus hierin.

Ondanks de oppervlakkige betekenis van sommige uitdrukkingen van Paulus (bijvoorbeeld '*geestelijk lichaam*', Christus als '*levensgevende geest*', '*vlees en bloed kunnen het koninkrijk van God niet beërven*', enz.), heeft de christelijke orthodoxie lang vastgehouden aan de fysieke opstanding van de doden als een toekomstige, collectieve eschatologische gebeurtenis die aan het einde van de geschiedenis bij het laatste oordeel plaatsvindt. En orthodoxe christenen zijn zich er al lang van bewust dat de Eerste brief van Paulus aan de Korintiërs al vanaf het prille begin van de christelijke geschiedenis in het Nieuwe Testament staat. Paulus schreef deze brief rond 54 n. Chr., slechts twintig jaar na de dood van Jezus (het is een van de vroegste canonieke geschriften van het Nieuwe Testament). Toch heeft het historische christendom altijd vastgehouden aan de fysieke aard van onze toekomstige opstanding.

De grondslag van Paulus' betoog

Het debat over de aard van ons opstandingslichaam zou snel kunnen worden opgelost door simpelweg de openingswoorden van Paulus in 1 Korintiërs 15:1-23 te lezen. Deze woorden tonen aan dat de opstanding werkelijk een fysieke realiteit is, waarbij het overleden lichaam van vlees weer tot leven wordt gewekt. Deze openingswoorden richten zich op de realiteit van Jezus' eigen fysieke, vleselijke opstanding uit de dood (bijv. Luk. 24:39; Joh. 20:1-12, 20, 27; Hand. 2:26, 31). En volgens Paulus was die gebeurtenis geworteld in de Schrift zelf (vers 4) en historisch bevestigd door menselijke getuigen (verzen 5-8). Hij informeert ons ook over het verband met onze eigen opstanding, zodat Jezus' opstanding fungeert als de eerste vruchten hiervan (verzen 20, 23).

Het belangrijkste is dat Paulus verklaart dat de fysieke opstanding van Jezus de kern vormt van het evangelie van onze redding (vv. 1-4). Daarom leidt een herinterpretatie van de opstanding (van Jezus – en van onszelf) tot ketterij.

Paulus gebruikt zijn openingswoorden in 1 Korintiërs 15 om Jezus' vroegere lichamelijke opstanding te bespreken. Hij doet dit om de basis te leggen voor zijn voortdurende betoog over onze toekomstige lichamelijke opstanding. Het is veelzeggend dat de opstanding van de gelovige eigenlijk het hoofdonderwerp is in dit lange hoofdstuk. Dat blijkt niet alleen uit de ruimte die hij aan dit onderwerp

besteedt (zie vv. 13-54), maar ook uit het feit dat hij antwoord geeft op specifieke vragen van sommige Korinthiërs (v. 35).

Paulus presenteert deze vragen als bedoeld door zijn tegenstanders om het idee van de opstanding af te wijzen en zelfs te bespotten (!). Want na al zijn eerdere lange, gedetailleerde besprekingen over de opstanding van Christus, het belang ervan voor de verlossing en de bewijzen dat deze heeft plaatsgevonden, introduceert Paulus hun vragen met het sterke tegenwoordige (*Grieks: alla*). Zijn tegenstanders verwierpen dus krachtig de mogelijkheid van opstanding, wat hem ertoe bracht onmiddellijk te reageren met: "*Jij dwaas!*"

De opstanding van Jezus zelf vormt dus de basis van zijn weerlegging van het proto-gnostische probleem in Korinthe. Uit dit hoofdstuk en andere verzen weten we dat de opstanding van Jezus een fysieke realiteit was (bv. Luk. 24:38-39; Joh. 20:19-20, 25, 27). In feite verklaarde Jezus al vroeg in zijn bediening openlijk: "*Breek deze tempel af, en in drie dagen zal ik hem weer opbouwen*", waarmee hij verwees naar zijn huidige lichaam ("*deze tempel*") dat zou sterven en ("*het*") weer zou opstaan (Joh. 2:19-21).

Na deze inleiding brengt Paulus onmiddellijk de realiteit van Jezus' opstanding in verband met de vraag naar de opstanding van de gelovigen. In feite is het belangrijkste doel van dit lange hoofdstuk het beantwoorden van de twee vragen van de proto-gnostici in vers 35. Laten we eens kijken hoe Paulus het probleem dat door zijn tegenstanders wordt opgeworpen, beantwoordt. Ik zal beginnen met eerst het volgende te overwegen:

De structuur van 1 Kor. 15:36–54

Professor James Ware heeft ons een waardevolle analyse gegeven van de structuur van dit gedeelte van de brief van Paulus. [1] Hij laat zien wat de implicaties zijn van het literaire kader van Paulus' betoog voor onze lichamelijke opstanding. Ik volg zijn voorbeeld, dat een prachtig staaltje van zorgvuldige, degelijke exegetische analyse is. (Het enige probleem met zijn betoog is dat hij toevallig gelooft wat het historische christendom altijd heeft geloofd, waardoor hij verdacht wordt en naïef overkomt op sommige nieuwe theologen die op internet rondzwerven.)

Paulus gaat in op de kwestie die voor hem ligt door zijn antwoord zorgvuldig te structureren voor een maximale impact. In het eerste deel van zijn betoog (vv. 36-49) koppelt hij tegengestelde werkwoorden die verwijzen naar de dood en de opstanding. In het tweede deel laat hij de gekoppelde negatieve en positieve werkwoorden vallen en begint hij zeven werkwoorden te gebruiken die verwijzen naar opstanding/transformatie (vv. 50-54).

In het eerste deel van zijn antwoord gebruikt hij deze twaalf werkwoorden, gepresenteerd in zes paren:

apothane ("sterft") / zoopoieitai ("tot leven gewekt") (vers 36)
speiretai ("gezaaid") / egeiretai ("opgewekt") (vers 42)

speiretai ("gezaaid") / egeiretai ("opgewekt") (vers 43a)
speiretai ("gezaaid") / egeiretai ("opgewekt") (v. 43b)
speiretai ("gezaaid") / egeiretai ("opgewekt") (v. 44)
ephoresamen ("wij droegen") / phoresomen ("wij zullen dragen"), v. 49

Deze gepaarde werkwoorden geven een reeks contrasterende resultaten weer, waarbij het huidige aardse lichaam van de gelovige wordt onderscheiden van zijn toekomstige opgestane lichaam:

"sterft" / "levend gemaakt" (vers 36)
"vergankelijk" / "onvergankelijk" (vers 42)
"onteer" / "heerlijkheid" (vers 43a)
"zwakheid" / "kracht" (vers 43b)
"natuurlijk lichaam" / "geestelijk lichaam" (vers 44)
"aards" / "hemels" (vers 49)

Na deze heen-en-weer-beweging met gepaarde tegengestelde werkwoorden, verandert de situatie in vers 50. Vers 50 waarschuwt dat *"vlees en bloed het koninkrijk van God niet kunnen beërven, noch het vergankelijke het onvergankelijke beërven"*. Vervolgens wordt zijn stilistische verandering van benadering gepresenteerd in de verzen 51 e.v..

Op dit punt begint Paulus alleen nog maar werkwoorden te gebruiken die verwijzen naar onze glorieuze opstanding of transformatie (vv. 50-54). Die werkwoorden zijn *allagsometha* ('wij zullen veranderd worden') (vv. 51 en 52); *egerthsontai* ('zullen opgewekt worden') (v. 52); *endusasthai* ('zullen aandoen') (vv. 53-54; 4 keer).

Door dit te doen vormt Paulus een literaire inclusio, die het hele gedeelte omkadert. Dat wil zeggen dat hij de zelfstandige naamwoorden (d.w.z. naamwoorden of naamwoordgroepen) van de verzen 53-54 (phtarton ["vergankelijk"]/aphtharsian ["onvergankelijk"]; theton ["sterfelijk"]/aphtharsian ["onsterfelijk"]) om de werkwoordparen in vers 42 ("een vergankelijk lichaam gezaaid"/"een onvergankelijk lichaam opgewekt") te herhalen.

Niet alleen dat, maar we moeten ook opmerken dat het eerste inhoudelijke paar ("vergankelijk/onvergankelijk", vv. 53-54) overeenkomt met het eerste werkwoordelijke paar ("vergankelijk/onvergankelijk", v. 42). Dit is geen toeval; dit is strategisch. Paulus vestigt onze aandacht op zijn doel om onze fysieke opstanding tot glorie te verheffen. Het is veelzeggend dat het laatste zelfstandig naamwoordpaar (athanasia, 'onsterfelijkheid', 2 maal in vers 54a) de deur opent naar zijn grootste conclusie: dat *'de dood is verslonden door de overwinning'* (vers 54b).

Dit alles onderstreept het feit dat onze natuurlijke, gevallen, zwakke lichamen van vlees en bloed niet zomaar de eeuwigheid kunnen binnengaan. Ze moeten door goddelijke actie worden getransformeerd – bij de opstanding. En Paulus beschrijft die transformatie die onze *'opgewekte'* (vers 52) fysieke lichamen onvergankelijk en onsterfelijk maakt (verzen 53-54).

Nu moeten we dus opmerken dat de tegenovergestelde werkwoordparen in de verzen 36-49 betrekking hebben op precies hetzelfde lichaam in beide delen van de tegenovergestelde voorwaarden. Datgene wat sterft (het lichaam) wordt levend gemaakt. Datgene wat in sterfelijkheid wordt gezaaid (het lichaam) wordt in onsterfelijkheid opgewekt. Deze transformatie naar onsterfelijkheid houdt een fundamentele continuïteit van de lichamelijke substantie in.

Er is nog meer om over na te denken. Tot de volgende keer.

Notes

1. James Ware, the Final Triumph of God; see also David E. Garland, 1 Corinthians (BECNT).